

Sri, 26-11-2025, 20:14:40

Potpura Svoju članarinu ili potporu za Portal HKV-a možete uplatiti i skeniranjem koda.

Otvorite svoje mobilno bankarstvo i skenirajte kod. Unesite željeni novčani iznos. U opisu plaćanja navedite je li riječ o članarini ili donaciji za Portal HKV-a.

Komentirajte

Telefon

Radi dogovora o prilozima, Portal je moguće kontaktirati putem Davora Dijanovića, radnim danom od 17 do 19 sati na broj +385-95-909-7746.

AKT

AKT d.o.o. knjigovodstvo i porezne usluge 01/370-8106 akt@zg.t-com.hr Sokolska 37 Zagreb

Poveznice

„Kako žive naši stari“ – rekapitulacija projekta

Objavljeno: 20. studenoga 2025.

2 komentara

Kako žive naši stari (10./10.)

Projekt „Kako žive naši stari“ nastao je iz svijesti da velik broj umirovljenika u Hrvatskoj živi u uvjetima koji ne omogućuju dostojanstvenu starost. Niske mirovine, sve veći troškovi života, nedostatak dostupnih zdravstvenih i socijalnih usluga, visoke cijene i nedostatni kapaciteti domova za starije, kao i problemi usamljenosti, depresije i socijalne izolacije stvaraju realnost koja je za mnoge svakodnevni teret. U doba kada očekivani životni vijek raste, a suvremene tehnologije postaju obvezni dio svakodnevnog života, posebno dolaze do izražaja pitanja cjeloživotnog obrazovanja i digitalne pismenosti starijih osoba. Ovaj projekt nastojao je zabilježiti stvarne životne uvjete umirovljenika, prikazati njihov glas i iskustvo te ponuditi prijedloge za poboljšanje kvalitete života populacije koja čini jedan od najvažnijih slojeva našega društva.

U razgovoru s Nevenkom Nekić, autorica upozorava da se naša epoha, osobito tijekom posljednjih stotinjak godina, odlikuje bešćutnošću prema starijoj populaciji. Ističe da mnogi umirovljenici ne žive „mirnu starost“, nego se bore s niskim primanjima, visokim cijenama hrane, režija i lijekova, te osjećajem društvene marginalizacije. Naglašava emocionalni aspekt starosti: strah, samoću i duboku potrebu da stariji i dalje budu prepoznati kao vrijedni članovi zajednice.

Ekonomist Ljubo Jurčić problem sagledava iz makroekonomske perspektive. Upozorava da mirovinski sustav, u postojećem obliku, nije dugoročno održiv. Omjer broja zaposlenih i broja umirovljenika izrazito je nepovoljan, gospodarstvo raste presporo, a mirovine se ne mogu povećati bez sveobuhvatnog dugoročnog razvojnog plana. Po njegovu mišljenju, Hrvatska treba jasno definirane politike razvoja koje će omogućiti jačanje ekonomije, veću zaposlenost i stabilniji mirovinski sustav.

Đuro Vidmarović govori o fenomenu prepuštenosti starijih samih sebi. Ističe da mnogi stariji žive u osamljenosti, bez sustavne institucionalne potpore, često i bez obiteljske. Sustav, tvrdi, sporadično reagira, dok bi stvarna potreba bila kontinuirana skrb, koordinirana pomoć i osjećaj sigurnosti koji danas nedostaje. Starost, kaže, ne bi smjela značiti socijalnu nevidljivost, no upravo je to česta realnost.

Ivan Bekavac polazi od osobnog iskustva. Ukazuje da stariji, osobito oni slabije pokretni ili zdravstveno iscrpljeni, teško mogu sami navigirati zdravstvenim i administrativnim sustavom. Mnogi nemaju snage boriti se s birokracijom, dugim čekanjima, traženjem informacija i putovanjima na preglede. Njegova je glavna poruka da bi institucije trebale biti one koje prate starije osobe, umjesto da stariji moraju trčati za sustavom.

Višnja Fortuna, koja radi sa starijom populacijom, naglašava da velika većina starijih želi ostati živjeti u vlastitom domu.

To otvara važno pitanje kako organizirati terensku pomoć – kućnu njegu, dostavu obroka, pomoć u kućanstvu, prijevoz na preglede i druge usluge koje bi starijima omogućile kvalitetan život bez nužnog preseljenja u dom. Njegovo iskustvo pokazuje da je upravo takva podrška ono što stariji najviše cijene.

Siniša Posarić ističe važnost osobnog angažmana u starijoj dobi. Tvrdi da umirovljenje ne smije značiti odustajanje od života, nego vrijeme kada se čovjek treba dodatno aktivirati, raditi na sebi, održavati mentalnu i fizičku vitalnost te ostati uključen u zajednicu. Prema njegovu mišljenju, kvaliteta starosti ne raziskivano je povezana s time koliko je pojedinac ulagao u sebe tijekom života, ali i s njegovom spremnošću da ostane aktivan i u mirovini.

Zdravko Vlaić starost promatra kroz prizmu osobne odgovornosti, stvaralaštva i duhovnosti. Smatra da se stariji ne bi smjeli povući iz društva jer i dalje imaju što ponuditi – mudrost, iskustvo i stabilnost. Preobrazba društva, tvrdi, kreće od pojedinca, a stariji u tome imaju ključnu ulogu. Mirovina može postati razdoblje novih početaka ako postoji volja za uključenost i kreativnost.

Psiholog Domagoj Dalbello upozorava na često zanemarenu temu depresije u starijoj dobi. Pritom ističe da je depresija među starijima izuzetno česta, ali u velikom broju slučajeva neprepoznata. Mnogi stariji šute o svojim problemima, a obitelji i sustav često nemaju dovoljno znanja da prepoznaju simptome. Dalbello naglašava važnost sustavne edukacije – starijih, njihovih bližnjih, ali i institucija – kako bi se depresija prepoznala na vrijeme i kako bi se pružila kvalitetna psihološka i socijalna podrška.

Ante Lučić bavi se temom cjeloživotnog obrazovanja i digitalne pismenosti, koja u suvremenom tehnološkom društvu postaje nužan preduvjet uključivanja u život zajednice. Stariji koji ne vladaju osnovnim digitalnim vještinama nailaze na prepreke u pristupu zdravstvenim uslugama, bankama, javnoj upravi i komunikaciji. Lučić ističe da digitalna pismenost ne samo da olakšava svakodnevni život, nego i čuva kognitivno zdravlje te sprječava osjećaj izoliranosti.

Sveukupno, devet razgovora prikazuje duboko slojevitu sliku starosti u Hrvatskoj. Ona je često obilježena materijalnim teškoćama, osjećajem nesigurnosti, nedostatkom institucionalne potpore i socijalne usamljenosti, ali i velikim potencijalom za unapređenje kvalitete života starijih osoba. Umirovljenici istovremeno ukazuju na probleme,

HR kalendar

- 26. studenoga 1901. rođen Krsto Hegedušić
26. studenoga 1933. osuđeni hrvatski domoljubi
26. studenoga 1990. umro Bruno Bulić
26. studenoga 1994. nadbiskup Vinko Puljić postao kardinalom
27. studenoga 1678. umro Juraj Habdelić
27. studenoga 1909. rođen Stanko Vujica
27. studenoga 1922. rođen Nikola Miličević
27. studenoga 1991. – ratna zbijanja

Pretraži hkv.hr

Search bar with Google logo and magnifying glass icon

Kontakti

KONTAKTI
Telefon Tajništva +385 (0)91/728-7044
Elektronička pošta Tajništva tajnistvo@hkv.hr

Elektronička pošta Uredništva urednistvo@hkv.hr

ali i nude važna životna rješenja. Projekt „Kako žive naši stari“ pokazuje da stariji nisu pasivni promatrači društva, nego aktivni i iskustva, te da poboljšanje njihovog položaja nije samo socijalna zadaća, nego i civilizacijska obveza hrvatskoga društva.

Davor Dijanović

Tekst je dio niza „Kako žive naši stari?“, a objavljen je na Portalu HKV-a u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2025. godini Agencije za elektroničke medije. Prenosjenje sadržaja dopušteno je uz objavu izvora i autorova imena.

Povezano

- Kako žive naši stari? (1./10.) - Razgovor s N. Nekić: Naša se epoha zadnjih stotinjak godina često odlikuje beskrajnomo beščutnošču prema starima
- Kako žive naši stari? (2./10.) - Razgovor s prof. emer. Ljubom Jurčićem: Potreban je dugoročni plan hrvatskog razvoja u okviru kojega bi bio razrađen i održiv mirovinski sustav
- Kako žive naši stari? (3./10.) - Razgovor s Đ. Vidmarovićem: Starije osobe prepuštene su same sebi
- Kako žive naši stari? (4./10.) - Razgovor s Ivanom Bekavcem: „Vodite više računa o onima koji za to više nemaju dovoljno snage“Razgovor s Ivanom Bekavcem: „Vodite više računa o onima koji za to više nemaju dovoljno snage“
- Kako žive naši stari? (5./10.) - Fortuna: "Stariji još uvijek najviše vole živjeti u vlastitom domu"
- Kako žive naši stari (6./10.) - „Ne smiješ se predati! - Siniša Posarić o životu, radu i smislu nakon mirovine
- Kako žive naši stari (7./10.) - Razgovor sa Z. Vlaićem: Za promjenu na bolje, najprije promijenimo sebe
- Kako žive naši stari (8./10.) - Razgovor s D. Dalbellom: Prepoznati na vrijeme: važnost edukacije o depresiji u starijoj dobi
- Kako žive naši stari (9./10.) - Razgovor s A. Lučićem: Cjeloživotno obrazovanje i digitalne vještine kao ključ dostojanstvenog starenja

ALSO ON PORTAL HRVATSKOGA KULTURNOG VIJEĆA

Cipele prikladne za cjelodnevno
ecoloal.com KUPI ODMAH

6 days ago · 5 comments U EP-u održana konferencija o BiH, 30 godina ...	6 days ago · 3 comments Trump potpis zakon koji odobrava ...
--	--